

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izključno nedelje in praznike, ter velja po postri projekcijah na avstro-oogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopeta petit-vrst po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvozi frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravljenštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravljenštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Klerikalni shodi.

Iz Bršlina pri Novem mestu, 25. avgusta.

V naši vasi so Šušterjanci napravili neki katoliški shodek, in sicer na sv. Janeja dan. Par tednov prej pa je bil tak shod v »Katoliškem domu« v Novem mestu. O obeh shodih smo šele zadnji dan izvedeli, o shodu v »Katoliškem domu« pa šele tedaj, ko so se zborovalci razšli. Ta shod je bil sklican po § 2. društvenih postav; dr. Krek je pridigoval na njem in Dular, naš poslanec, je citiral nekaj po drugem napravljenega in naučenega govora. Zborovalcev je bilo na tem shodu v hiši katoliških rokodelcev tako malo, da ni bilo vredno poročati.

Včerajšnji shod v Bršlinu v krčmi župana Prečenskega Čefidelna, je bil boljše obiskan. Z meščani vred, ki so iz radovnosti šli gledati v katoliški tabor, je bilo kacihi 300 ljudi. Čefidel je imel papeževu zastavo na svoji strehi in pred hišo napis »Vse za vero, dom, cesarja«. Ta napis pred Čefidelovo hišo je marsikatero smeršno provzročil. Čefidel je imel namreč svoj čas dosti z dacarji opraviti, pa ker si je obetal obilnega drobiža v krčmi, je dal ta napis na slavolok. Prišli so iz Ljubljane govorniki, in sicer dr. Brejc, najbolj simpatičen človek na Kranjskem, potem dr. Lampe, Smolnikar, stolni vikar in naš Viljem iz Krškega, kateri se je popolnoma gluhega napravil, če ga je prijatelj iz prejšnjih časov vprašal, zakaj je prišel. Naš poslanec Dular je tudi prišel in je imel ta dan zlato verižico na žepni uru. Podpredsednik »Katoliškega političnega društva« za naš okraj, Davorin Frančič, klobučar v Novem mestu, je otvoril zborovanje s prav krepkimi besedami na »svetega« papeža.

Potem je nastopil naš poslanec Dular. Povedal je volilcem in nevolilcem, da je s tintnikom svoj deviški govor imel v deželnem zboru, in da ga je strah obhajal, ko je prišlo do tega, da se bo treba stepiti, ker bal se je močnih rok, ki so bile v deželnem zboru videti pri liberalcih. Rekel je, da so bili v manjšini in ker so videli, da nič ne opravijo, so začeli ropo-

tati in potem je bil deželnih zbor zaključen. Nekateri duhovniki so ploskali in vabili kmete, da bi tudi ploskali, ti pa te moderne telovadbe še niso vajeni in se niso dali pripraviti do tega, imajo tudi trudne roke in so zadovoljni, če si iste spočijejo.

Dr. Brejc se je lovil le okoli dr. Tavčarja, ki se je tedaj na Visokem v krogu svoje družine dobro zabaval. Jezil se je, da je napravil v Poljanski dolini shod. Zopet tisto ploskanje kapelanov in treh župnikov, in sicer župnika iz Prečne, Ajdovice in Valtevasi, drugi niso hoteli priti.

Kot tretji govornik nastopil je Smolnikar. Ta je vzel naše liberalce kot predmet razmišljavanja. Seveda je bil stari tema ta, da hočejo liberalci kmetom vero vzeti v prečistost device Marije in Kristusa in spodbujal analfabete kmete, naj si kupijo knjigo »liberalizem«. Med njegovim govorom je eden kmetskih poslušalcev zdahnil: »Kaj bo z njihovimi dušami!«

Nastopil je potem dr. Lampe. Govoril je o nekem sprjenem duhovniku, najbrže o tisti svinji, ki se tudi moških loti. Pravil je, da strašno pije, tudi šmir, če le teče. Povedal je, da je veliko v Ljubljani po krčmah zapil in da je on moral plačati in da mu je slednjič svetoval, ker se ne da poboljšati od pijačevanja in grdega življenja, naj gre v kak klošter; »duhovnik, ki je za nič, mora v oštarijo ali pa v klošter.« — To ni ugajalo kmetom, ki imajo radi frančiškane in kateri že zdaj par let niso imeli v svoji sredi takega, ki bi ga mogli na tihem poslati kam, da angelj svete Hermandade ne pride po njega, ali kateri bi s kako Lizo vizite ali glasovir igral. Ta duhoviti dr. Lampe je svoj govor tudi drastično z veliko razmikom spremjal in ne vem, ali je bil »der dumme August« ali pa kak drug klovni, ali ker je frančiškane tako ponizal, z vso svojo mimiko ni napravil pravega utisa.

Kot zadnji govornik je nastopil naš Viljem Pfeifer. Naš Viljem se je spomnil, da ima nekaj vinogradov in izvajal iz tega, da čustvuje s kmetom, če kmeta nesreča zadene, zadene tudi njega in je obljudil,

da bo vse svoje moči zastavil v pomoč kmetu. Mej njegovim govorom je kmete popadel neki spanec, da so začeli odhajati, ker se ni nič slišalo, godba je začela igrati in Pfeifer je moral v sredi govora nehati in Frančič je zaključil velevažni shod.

Opomnimo, da je bršlinski kamnosek Kokalj bil nastavljen od aranžerjev, da je mej govoril upil besedo »sramota«. To besedo je pa ta ubogi stamcar včasih tako rabil, da je več klerikalni stranki veljala kakor pa liberalni. Na shodu ni bilo drugih župnikov kakor prej navedeni, prečastiti g. Šoklje tudi niso počastili shoda in milostljivi g. prošt dr. Elbert tudi ne. Kmetje so se kmalu razšli, le malo jih je ostalo pri Čefidelju, ki ta dan menda ni dosti skupil. Naš Viljem ni dosti za vino dal, se je že naveličal. Duhovniki so ga močno izrabljali. Da ne pozabimo: koncem zborovanja je vrečenski župnik — to je najsvetlejša svetilnica dolenjskega duhovenstva — (župnika v Mirni peči moramo izločiti, ta ne šteje, ta se je zgubil v vinu — tega bi bil sicer na prvo mesto postavil —) predlagal zaupnico Šušteršiču in sploh klerikalnim poslancem. Nekateri so kljali »Aberg Žlindra!«, drugi pa, posebno duhovniki »Živio Šusteršič!«

Ta shodek bi se dal prav lahko razgnati, ali boljše je, da se jih pusti zborovati, ker, če je še kak pametnejši kmet med poslušalcem, si bo sam sodbo napravil o teh ljudeh in celi stranki; s prav neumnim človekom pa itak nič ni početi, istega le more spomenovati prav velika reva in če mu bo enkrat tista do živega segla, bo sam palico vzel v roke in tudi zamahnil po klerikalcih kakor zasluzijo.

Bolj uglednih posvetnih klerikalcev na tem shodu ni bilo veliko. G. Zurca Štemburja ni bilo. Proti g. Zureu se pripravlja neka opozicija; mož ima v svoji gostilni »Slov. Narod« in tudi z liberalci dosti občute. Nekaj se snuje, kakor da bi hoteli naši podgorski duhovniki in valtevaški Zakrajšek g. Zurca z županskega stola vreči. Dr. Šusteršič, Brejc in Schweitzer ne obiskujejo več Zurčeve gostilne.

Nam se zdi, da dr. Elbert našemu škofu — dr. Šušteršiču, — pardon Antonu

Bonaventuri iz razlogov, ki jih je iskatiti pri vladu v Ljubljani, opozicijo dela in da ta mali, debeli proštek dolgega, suhega Antona Bonaventuro v šahu drži. Dr. Ivan Šušteršič, pazite, za vašim hrptom se godijo čudne reči in naša centralna, dasi klerikalna vlada si zbira mej duhovniki na Kranjskem svoje ljudi, s katerimi bo enkrat pomela ves vaš kapitel! Dober diplomati ne izrablja kake višje osebe, katera se dobro izrabljati da, preostentativno in pneumatno. Zgoditi se more, da na Dunaju enkrat rečejo: »Jetzt ist uns der klerikale Rummel in Krain schon zu dumme« in v Rimu se bode reklo: »Taka malenkost, se sme že kaj žrtvovati avstrijski vlasti!«

„Nazori“.

Iz Šaleške doline.

Kakor je povsodi med zrnjem tudi nekaj plevela, tako moti lepoto in prijetnost Šaleške dolinice še precej mnogo. Brojna družba nemškutarjev-renegatov, ki delajo nemir med prebivalstvom, in je nadlegujejo kakor obadi, da ne zaspiv v tej rajske tihoti. Tako so si omisili šoštanjski nemškutarji, da je poleg 5 razredne ljudske šole treba po njih nazorih za pečičo nemškatarskih otrok tudi nemške šole, katero so ravnokar dozidali. Razobesili so seveda po svojih nazorih neobhodno za take svečanosti potrebno frankfurtarsko zastavo poleg štajerske zastave, pokali so na vse zgodaj topiči, katero streljanje iz nepostavnih topičev se je ponavljalo ob prihodu vseh vlakov ob 10., 12. in 3. uri in še vmes, vse to v trški občini šoštanjski, pred nosom slovenskega občinskega urada in župana, brez njegovega dovoljenja, kar ga pa ni spravilo iz njegovega ravnodušnosti. Ni čuda, da pravijo tukajšnji voditelji nemškutarjev, da se z županom že more kaj pogovoriti če bi le drugih sitnežev ne bilo. Po naših narodnih nazorih jako sumljiva hvala!

Niso pa tako mirni ostali drugi narodnjaki, nego zahtevali odstranitev frankfurtarskih zastav, ki so se pozneje še pomnožile, v pismeni vlogi na županstvo. Toda — glej čudo! Gospod

strskih konferenc radi nagodbe še vedno ni konec. No, hvala Bogu, doma torej še vse pri starem!

In sedaj hajd v katedralo vis-à-vis: »Duomo Mariae Nascentia!« Baedecker trdi, da je ta katedrala med največjimi in najkrasnejšimi vsega sveta. Verjamem mu. Začeli so jo zidati l. 1386, a danes še ni dogotovljena in menda nikdar ne bo. Okoli 100 delavcev se giblje vedno po njeni strehi in njenih stolpih. Vojvoda Galeazzo Visconti je podaril cel mramornat hrib v Candoglij ob Lago Maggiore in iz belega mramorja je vsa silna stavba. Slog je gotski, le za hodni glavni vhod je grško-romski. Dal ga je napraviti cesar Napoleon I. l. 1805. Oblike cerkve je latinski križ ter ima pet ogromnih ladij in pet glavnih vhodov. Poprečna ladja ima tri dele. Cerkev pokriva ploskev 11.700 m² ter ima v njej prostora vklj. 40.000 oseb. Dolga je 148 m, široka 88 m in do stropa v sredini 48 m visoka. Ladje nosi 52 stebrov, ki merijo v premeru 2.5 m ter so do zaglavja po 24 m visoki. Zunaj in znotraj cerkve je nad 3000 velikih in manjših kipov, a še 1000 jih bo napraviti, da bodo vsi ste-

LISTEK.

Po Gorenji Italiji.

Spomini s poto.

2. Milan.

(Dalje.)

Ustavili smo se v hotelu »Ancora & Ginevra« na Corsu Vittore Emanuele. Lep, eleganten hotel, fina, taktna posrežba, čiste, velike, zračne sobe in vendar cen.

Z balkona sem se ozrl na Piazzo del Duono ter takoj pred seboj ugledal najlepši kras Milana: čarobno velečastno katedralo, ideal gotske stavbe iz samega belega marmorja z neštevilom stolpov in stolpičev, kipov in kipcev ter s tisoči in tisoči okraskov. Tramvaji, kočije, motorni bicikli so švigali semtretja, nešteta množica je hitala na vse strani, raznašali listov pa so se drli in kričali naslove svojih večernih žurnalov. Nečuven hrup in vrišč!

In šli smo mimo katedrale, ob gigantskem spomeniku Viktorja Emanuela ter krenili po sijajnih arkadah, ki obda-

jajo vso levo stran katedralinega trga, ob krasotnih palačah v »Galerijo Viktoraja Emanela«. Vhod in izhod dvojna marmorna slavoloka.

Tudi Rim in Napolj imata tako »galerijo«, toda milanska je najlepša in največlastnejša. Dve dolgi in široki, na sredi navpično križajoči se ulici sta pokrita s stekleno obočno streho. Na širokem osmerokotnem križišču je veličastna, 50 m visoka kupola. Na obeh straneh z marmornatim mozaikom tlakovanih, le peščem pristopnih ulic se vrste najlepše in najbogatejše prodajalnice, banke, knjigotržnice, kavarne in najfinnejši restavrant. Občinstvo se sprehaja po električno, kakor dan razsvetljeni galeriji ali pa sedi pred kavarnami in restavrantni. Kakor v mramorljišču gomazi in vrví po tej ogromni, čarobno-krasni dvorani. Najelegantnejša milanska gospoda ima tu svoj večerni rendez-vous. In svila šumi, rožljajo sablje, smeh, flirt vsepovsod...

Na levih strani proti izhodu pa je restavrant »Gambrinushalle«. Tudi nočno je natlačeno poln, Na lični galeriji svira fin damski orkester Dunajčank. Živahn, strastno svirajo Puccinija, Leoncovalla,

Mascagnija, Verdija, Auberja... a v svojem elementu so, ko zaigrajo Ziehrerjev valček. Signorina Mary Smesckal — gočovo Slovanka, kakor njene tovarišice! — se smehlja ziblje, nalahno poskakuje in prikimava s svojo zlatolaso glavico, in smehlja se ves beli orkester, smehlja vse občinstvo... »Freundchen, was denkst du denn, soll'n wir nach Hause geh'n, oder wir bleib'n allhier...?« — Moj Bog, spominji iz zlatih, srečnih študentovskih let so navalili na me... Ziehrerjev orkester... Stalehner, na desni prijatelj Vidic, na levi prijatelj Goestl... okoli nas od razkošja ploskajoči in objemajoči se Dunajčanje! — solze so mi stopile v oči in s tresočo roko sem dvignil čašo črnega »monakovčana...

»Freundchen, was denkst du denn...« poje danes dr. Josip ter se smehlja svoji ženici.

»Wir bleib'n allhier! Bog Vaju živi! Tristo! Luštno! pa tako!«

In na dve je šlo, ko smo se sešli z Morfejem!

Na vse zgodaj pa zopet na nogah! V »Café Biffi« sem zasledil po dolgem času zopet avstrijski list ter izvedel, da mini-

župan se je moral nujno odpeljati v pol ure oddaljene toplice Topolšico zaradi svojega zdravja, njegov vsemogočni gospod tajnik pa je dotično vlogo s podpisi nezadovoljnežev vtaknil v žep ter odšel k nekemu pogrebu. To so nazori v narodnih dolžnostih narodnega občinskega urada in njih funkcijonarjev! Kako drugače postopajo naši nasprotniki z nami ob enakih prilikah! Nazori se pač ne vjemajo.

Vkljub tem nujnim opravilom za vzdržavanje miru in zastopanje interesov slovenskega trga poklicanih oseb je storil vendar županov namestnik potrebne korake, četudi so izprva bili brez uspeha, a storil je vendar svojo dolžnost in se ni skril za plaščem bolezni in smrti. Imel je pač drugačne nazore, namreč: »Ne samo kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan!«

Vsled brzojavne zahteve na okraju glavarstvo v Slov. Gradcu, naj se brzojavnim potom dovoli žandarmijska pomoč, pripeljal se je ob 3. uri popoldne sam c. kr. okrajni glavar ogledati stališče in pogledat frankfurtersko zastavo. Vemo sicer, da je mnogo uradništva nemško navdahnjenega, a takih nazorov, kakor jih ima gospod okrajni glavar, še vendar nismo slišali: »Kar se je godilo o raznih prilikah proti Slovencem v Celju in drugod, mu ni mar; vsakdo naj ima o svečanih prilikah svoje veselje, tako tudi šoštanjski »posili-Nemci« o priliki dogotovljenja svoje šole; frankfurterica ni več žaljiva za Slovane, nego je le izraz in znak skupnosti glede nemškega jezika kakor rudečamodra-bela zastava glede slovenskega jezika.« Na ugovore zbranih Slovencev, da je naša trobojnica kranjska deželna ter po zakonu dovoljena in zajamčena zastava, črno rdečo-žolta zastava pa pangermanska, torej v bistvu protiavstrijska, da ga moramo obžalovati, če on kot c. kr. okrajni glavar tega ne razločuje in ne razume ter da res ne razume, dokler zgorajne svoje trditve vzdržuje, da je sam presvitli cesar, česar uradnik je on, leta 1883. v Ptiju pustil odstraniti vse »frankfutarice« raz hiš ter jih ni priznal kot v Avstriji dovoljene, da je dotični c. kr. okrajni glavar, ki tega povelja ni točno izvršil bil v 14 dneh tako utrujen od napornega dela pri razobešanju zastav, da je zaželet si ali tudi nezaželet miru ter šel v zasluženi pokoj, trdil je g. okrajni glavar samo še, da so bili takrat drugi časi, potem pa nakrat občutil tako gorkoto pod nogami, da jo je popihal urnih krač iz naše sredine v gostilno Hanke v spremstvu gospoda župana Rajšterja. Kaj ne, da so nazori g. okr. glavarja čudni!

Ob 7. uri zvečer, po njegovem odhodu, pa so le izginile zastave s frankfurtericami raz stavbo nemške šole; obveljali so naši nazori, mogoče je spremenil tudi g. glavar v tem kratkem času svoje nazore.

briči in stolpiči enako okrašeni. Okoli vsakega stebra je namreč 8–22 kipov in kipcev. Vsako leto jih napravijo najodličnejši italijanski kiparji nekaj. Že doslej je veljala cerkev okoli 550 milijonov krov, a porabljeni marmor je zastonj.

Vhod v to nepopisno veličastno katedralo tvori 12 piramid z 52 bas reliefi in 200 kipi. Ko vstopiš v cerkev, se ti zdi, da si zašel v gozd velikanskih stebrov. Ogromna okna so živo poslikana s prizori iz sv. pisma in zgodovine cerkve. Okoli in okoli stebrov so krasni kipi, na nekaterih po 8, po drugih 16 ali po 24–32. Tla so pisan mramornat mozaik. Na desni in levi so mramornati oltarji z velikimi kipi in bas in haut relifi, z zlatimi in srebrnimi križi ter okraski. Med oltarji so bronaste in mramorne sohe raznih vladarjev, škofov in umetnikov ter vzdiani sarkofagi iz raznobojnega mramorja. Stene in oboki stropu so poslikani s fresco slikarji najznamenitejših mojstrov. Pred velikim oltarjem je velikanski krog samih oltarjev, v ta krog vodijo navzdol stopnjice, in tudi tu so dragoceni oltarji ter pred njimi stoječi mramornati sarkofagi. V zlatu, srebru in bronu z vloženimi biserji se lesketa vse, in kamor pogledaš, rdeč, črn, rumen in temnozeleni mramor. Tu je tudi podzemelska kapela in krsta Karla Borromejskega. (Zakristan pokaže celo truplo svetnikovo, aki plača 5 frankov!)

V Ljubljani, 26. avgusta. Nagodbena pogajanja.

V petek sta imeli obe ministri devet ur trajajočo sejo na Dunaju. Končega tedna se bo seja nadaljevala. V zadnji seji sta bili na razgovoru carinski tarif in veterinarsko vprašanje. Tudi o davčnih vprašanjih sta se pogajala finančna ministrica. Glede carine na stroje, tekstilno industrijo in železnino se ministrstvi nista zjednili. Diference so še velike, in Ogrski se ne dajo pregovoriti. V veterinarskem in davčnem vprašanju pa sta se vladni že dokaj zblžali. Na meji bo poslej strožja kontrola glede izvažanja živine z Ogrsko ter se sprejmo na madjarski strani nekatere moderne reforme. Prihodnja seja se bo vršila v Budimpešti. Nagodbena pogajanja bodo pač trajala še precej časa.

Češka obstrukcija.

Dr. Stránsky je vladni zagrozil, da bodo Čehi nagodbeno predlogo v državnem zboru obstruirali, ako ne dobi češki narod za izgubljene jezikovne pravice zadovoljenja in nadomestila. Tudi razni češki listi pišejo, da je obstrukcija Čehov neizogibna, kajti Körberjevo ministrstvo je Čehom sovražno, zato treba vladu z nagodbo vreči. »Hlas Naroda« pa se je oglašil proti obstrukciji. Ta staročeški list piše, da si morejo Čehi svojo taktiko določati šele po razmerah v parlamentu, ne pa že par mesecev naprej. »Obstrukcija pa je slabo in brezvsečno orožje v potičnem boju, ki ne traja en dan, nego leta in leta. Čehi morejo pač z obstrukcijo vreči Körberja, a nova vlada se gotovo ne vzame iz vrst nagodbenih nasprotnikov. Če pa se onemogoči nagodba ter s tem Körberju uniči glavno delo, potem Körber Čehom gotovo ne bo naklonjeneži kot je sedaj. Tudi »Čas« piše, da se morajo Čehi prej dobro premisliti, preden začno obstrukcijo, ki more državi in Čehom več škodovati kot koristiti.

Boj proti klerikalizmu na Francosku.

Klerikalno royalistične ustaje v Brettoniji je konec. Na bojišču so ostali prav zaprav le trije čestniki, podpolkovnik Saint-Remy, kapitan d' Quince in major Le Roy Ladurie, ki pridejo radi svoje upornosti pred vojno sodišče. Brettonci, duševno in telesno zanikarno keltsko-galsko pleme, polno vraž in ostankov nekdanje druidske vere, so klerikalizmu lahko pristopni. Duševniki, samostani in nune imajo med Brettonci velikanski ugled. Zato so jih klerikali lahko fanatizirali. V francoski armadi pa je mnogo čestnikov, ki so bili vzgojeni v klerikalnih institutih, katerim so bili učitelji samostanci. Vojna šola v St. Cyr ima le klerikalne učitelje, zato pa so njih učenci poslušno orodje klerikalno-royalistične struje. Čestniki odpovedujejo pokorščino ter se pri tem sklicujejo na svojo vero. Kakšne razmere morejo vsled tega postati, si je lahko misliti. Pripeti se lahko, da odpovedo drugi čestniki pokor-

Imponujoč, čaroben je vtisk te gigantske katedrale, ki krije v sebi nebroj umotvorov neprecenljive vrednosti, a še veličastnejši je pogled s strehe kupole. 460 stopnjič vodi do vrhuncu vitkega stolpa vrhu kupole. Stoji na krovu cerkve, imaš vtisk, da si v silni, na sredi vzboženi dvorani. Bel, svetel marmor okoli in okoli. Umetno izrezljane galerije obdajajo to dvorano, v katero vodijo z raznih strani prekrasne dekoratione ograje najfinjšega kiparskega dela. 9000 mramornatih cvetlic, sadov in tičev je tu. Skozi 366 zmajskih glav se odteka dež. In pred teboj zopet gozd neštevilnih gotskih stolpičev, obkrožanih s kipci, vrhu vsakega stolpiča pa sova svetnika ali zgodovinskega imenitnika. Napoleon I. je postavil tudi svojo soho na tak stolp: v grški togi, gologlav in z desnicu na sulico opt, gleda niz dol na katedralo, ki se je zdala in okraševala po njegovi iniciativi.

Razgled s te strehe, ki ima 14 strelvodov, na kateri pa imaš občutek, da si v snežnobeli galeriji soh in raznih plastičnih umotvorov, je velikanski. Spodaj brezkončno mesto s sto in sto cerkvami, tovarnami in palačami, na jugozahodu Monte Viso, Mont Cenis, med njima Superga pri Turinu, Montblank, Veliki Sv. Bernard, Monte Rosa, na vzhodu Ortler, na jugu Certosa. Bajè se vidijo celo stolpi in kupole iz Pavije in za njo ležeči Apenini.

(Dalje prih.)

ščino, češ, da so svobodomiseln in brez vere. Tako more končno vse čestništvo strajkati iz raznih privatnih razlogov, ki nimajo z vojaščino in disciplino nikake zvezne. Vojni minister André postopa zategadelj z neizprosno ostrostjo in pometa iz čestništva nemirne in nepokorne duhove. Njegova metla je velika in trda. Generalni štab se je do malega prenovil, v vojni šoli St. Cyr je odstavljal vse klerikalne učitelje in jih nadomestil z državnimi ter upokojil in prestavil celo vrsto čestnikov. André posega s trdo roko v razne vojaške kraje ter navaja z ostrostjo vojaštvu discipline in tovarištvo. Zato pa ga psujejo klerikalni listi z najgršimi primki. André je prava sreča za Francijo v sedanjem času.

Revolucionarna propaganda na Rusku.

Ker dobivajo kmetske ustaje na Rusku čimdalje nevarnejši značaj in se vedno bolj pogostokrat ponavljajo, je objavil ruski minister zunanjih del okrožnico, v kateri trdi, da je povzročilo te kmetske nemire večinoma »socialno-revolucijska« skupina, katera hujška kmetske stanove in jih uporablja v svoje svrhe. Ministrstvo ima natančen načrt teh bajev državi nevarnih elementov, ki delajo propagando po vseh gubernijah. Poščejo si namreč najbolj nadarjene in inteligentne kmete, poučujejo jih v zgodovini, sociologiji itd. in kadar so zreli za revolucionarno gibanje, jih razpošilja po vseh gubernijah v različne vasi, kjer nastopajo pod kranki kramarjev, poslov itd. kot na jenovarnejši agitatorji. Tako imajo revolucionarci daleč segajoče zvezne med narodom; podpirajo jih pa zlasti učitelji, učiteljice, učenci duhovniških seminarjev, ranocelniki, vrtnarji i. dr. Že leta 1898. je razposlalo ministrstvo razglas, v katerem opozarja vse gubernatorje na tajno agitacijo med narodom ter na namene vladni sovražnega društva v obrambo narodovih pravic, ki namerava ustanoviti po gubernijah posamezne družbe ter vzdigniti potem hkrat ves ruski kmetski narod proti vladni. Že leta 1898. torej je zahtevala vladna, naj posamezne gubernije strogo pozicijo na početje svojih podanikov ter naj s pomočjo policije zatroži v kali, vsako upornost. In ker so se gubernatorji premalo brigali za te zahteve vlade, in se nevarni kmetski nemiri — na primer v guberniji Poltava in v sosednjih pokrajinh — vedno bolj razširjajo, ponavlja minister notranjih del iznova zahteve izza leta 1898. Toda samo s policijo, s knuto in nagajko ruska vladna ne bo mnogo opravila. Vedno ponavljajoče se slabe letine ter razširjajoča se lakota na Rusku je pač znak, da so rusko kmetskištvo ter sploh razmere na Rusku potrebne temeljnih reform, o katerih pa ni doslej, žal, ničesar slišati.

Najnovejše politične vesti.

Smrt. Vojvodenja Marjeti Žofija Viterberška, rojena avstrijska nadvojvodinja, je včeraj ob šestih v Gmundenu umrla. — Nemški cesar pojde v jeseni na Angleško. — Novi vojni minister na Saksonskem je postal general baron Haußen. — Ministerski predsednik Szell je odpotoval z Dunaja v Busko v Švici, minister poljedelstva Daranyi pa v Budimpešto. — Zbolela je za ošpicami soproga pruskega princa Henrika. — Francoska. 47 generalnih svetov je čestitalo vladni radi njenega nastopanja proti kongregacijam. — Španska kraljica — mati je odpotovala iz Pariza v Madrid. — Toženi poslane. Državno pravdništvo je vložilo tožbo proti Ljubomiru Pavloviću radi hujškanja zoper ogrski narod.

Dopisi.

Iz Dobropolj. Naš slavni »statist« dejavnega zbora porablja tri načine, s katerimi hoče pridobiti nasprotnika na svojo stran, oziroma ga skuša ugonobiti. Najpreje ga skuša pregovoriti s hincavsko sladkimi bozedami, da bi trobil v njegov konsumarsko klerikalni rog; ako to ne pomaga, denuncira dotičnika, kjer more. Če pa tudi s tem ni dosegel svojega namena, tedaj ga z infamnim obrekovanjem in lažmi obdeluje v »Slovencu«. To patira do skrajnosti.

Vse te tri načine je naš »vitez« že porabil napram našemu g. nadučitelju E.

Ker je vedel, da z priliznjenimi besedami ne bo mogel omajati njegovega naprednega značaja, poskusil je z indirektnim denunciranjem to doseči. Toda to ni imelo zaželenjega vspeha, in naš »Slomškar« se je poslužil zadnjega sredstva, obrekovanja in laži v nesramnem, klerikalnem listu.

V »Slovencu«, z dne 19. t. m., predbaciva dotičnik g. nadučitelju, da hoče ta odstraniti g. Pirnat z dobrepoljske šole. In to radi osebnosti! Pa celo — o groz! — brez disciplinarne preiskave! Nehote nas posili smeh, ko to čitamo. Res, obžalovati moramo, da g. dopisnik »Slovenc« bolj pozna zakone za konsume, kakor pa za ljudske šole, dasiravno je — žalobo! — sam učitelj, in — hvala Bogu — le klerikalni poslanec. Sicer pa temu gospodu priporočamo, naj najpreje preštudira ljudsko-šolski zakonik, posebno pa oni del, kjer se govori o prestavljanju provizoričnih učiteljev, potem šele naj nam citira Heineja, katerega on kot klerikalec itak ne sme preveč čitati.

»Najresnicoljubnejši« list piše dalje: »... in gosp. Pirnat v šoli nič manj ne stori kot drugi ...« Tako ga je bržkone kvalificiral g. iz gole kolegialnosti. Gosp. dež. šolski nadzornik je pa rekel tako: »... no, pa tudi nočemo biti indiscreti! ... Dalje daje »vitez« c. kr. okr. šolskemu svetu tako »pametne« nasvete, kakor jih more dajati le človek, ki se na svoje deželno poslanstvo preveč domisluje. Sicer pa naj g. dopisnik ne bo preveč radoveden! Kar se ima z Pirnatom zgodilo (kakor smo se v zadnjem času informirali), že leži pri šolskem vodstvu.

Spolj je pa prav, da gospoda Pirnata zagovarjate. Roka roko umije. Imeli boste vsaj pomagača, ki Vam bo iz »gole hvaležnosti«, kar med poukom pomagal urejevati vso konsumno korespondenco, kajti med poukom korespondirati zna že on prav imenitno, posebno, kadar med 9 ali 10 uro pošlje otroka iz šole po dva — ali trikrat na pošto.

G. nadučitelju pa povemo, naj se onih »škandalov«, katere mu »Slovenec« obeta, kar nič ne boji, ker imamo za tak slučaj že pripravljeno za revanche nekaj o Starišinovčevi Micki. Sicer nam bo pa z zmior veljalo geslo: Zob za zob!

Iz Idrije. Naši mladi, a spretni diletantje uprizore letos v tretje Finžgarjevo narodno igro »Divjega lovca« in sicer to pot v Idriji dne 31. t. m. Poročali smo že kako precizno in dovršeno se je igralo ta igra v Logatcu, kar pa ni bila edino le zasluga Janeza in Majde, marveč velikoveč »pretiranega« Rihtarja. Toliko resnici na ljubo!

Neumevno se mi tudi dozdeva, da se gospod »poročevalec« ni prav nič spomnil bodočega akademčnega slikarja g. Gasparija, kateri je brezplačno naslikal vse gozdne in vrtne dekoracije. Le ne razipajte preveč nepotrebrega kadila, da vam ga potem za potrebne stvari ne zmanjka!

Igralo se bo v tamošnjem uradniškem gledališču; cene so običajne in sicer: Vstopnina v ložo 1 K, sedež I. vrste 60 h, II. vrste 40 h, stojische 30 h. Začetek je ob pol 8. uri zvečer. Po predstavi se vrši zabaven večer v gostilni »Pri črnem orlu«. Čisti prebitek je namenjen prispevkom za Kettejev spomenik.

Med odmori in pri prosti zabavi sodeluje godbeni klub »Struna«.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 26. avgusta.

— Klerikalni shodi. Klerikalcis na vsak najmanjši shodek silno posnosi. Toliko poguma nimajo sicer nikdar, da bi tak shod naprej naznani — kakor dela naša stranka — a vendar so neizmerno veseli tistih »zaupnic«, ki jih dobivajo na teh shodih. Toda vse ropotanje s temi zaupnicami ne zaleže nič. Bolj ko vse zaupnice kmetskih analfabetov, ki o političnih zadevah še pojma nimajo, bi imponirala zaupnica ljubljanskih kanonikov in semeniških profesorjev s škofom na čelu. Ti, ki so pravi voditelji klerikalne stranke, so v prvi vrsti poklicani, izreči svoje mnenje o katoliški obstrukciji, in dokler se ti ne oglašate z zaupnico dr. Šušteršiču in njegovim pajdašem, dotlej niso vse druge zaupnice vredne niti počenega groša, in dotlej smo opravičeni trditi, da

je večina ljubljanskih kanonikov in drugih duhovnikov sita dr. Šušteršiča in njegove politike ter da dr. Šušteršič zategadelj ne dobi zaupnice, ker mu je večina teh duhovnikov neče dati.

— „Obrazbno društvo“, tovarna za grehe. Slučajno mi pride v roke brošura, izdana od društva, ki je doslej slovelo samo po slabih popravkih, ki jih je pošiljalo naprednim listom, v prvi vrsti »Slov. Narodu«. Mični naslov »Naši liberalci« me napoti, da jo začnem čitati in — da jo čitam od slabega začetka do še slabejšega konca. Manj vredne tvarine te vrste še nisem bral. Društvo je menilo udariti po liberalcih, toda postavilo je proti svoji volji na zatožno klop vse tiste, katere ščititi je pravzaprav njege zaloge. Toda čisto za nič knjižura vendar le ni. Ona nam predstavlja prvi del znamenite kodifikacije za grehov, katere delajo liberalci po naukah škofa Malaventure in njemu podrejenih duhovnikov. Čim se ti grehi nekoliko udomačijo, razvzolja obrazbno društvo nitke patenta, katerega si je zadobilo na njih iznjdbo in škof Jeglič jim preskrbi mesto v katekizmu precej za grehi zoper svetega duha. Kot strašilo priobčimo tu le nekatere važnejše, da uvidi ves liberalni svet, koliko večkrat pada liberalni grešnik od nasprotnega mu klerikalca. Greh je prvič, če govorš o celibatu drugače, kakor ga slikajo duhovniki; greh je, če trdiš, da je bila inkvizicija hudičeva iznajdba slabega duhovnika in da so bili inkvizitorji pobožni morilci v duhovski obleki; greh in še smrtni povrh je svobodno misli; greh, če ne veruješ vsega, kar so špekulativni duhovniki tekem časa v prvotno Kristovo vero vtihotapili; greh pa je tudi, če misliš, da ljubljanski lemnator ni bolj pameten in učen, kakor kak posvetni doktor ali profesor; če pred svojo smrto ne prekličeš, da je papež malik, da je katoliška cerkev protinaronadna, če se ne spraviš z dr. Žlindro, če ne priznaš brezpogojno koristi samostanov vračunši onega loških »babnic«, zlasti pa jezuitov, prideš v pekel, v oddelk, ki ti ga gospodje duhovniki svoj čas določijo. Naravnost zoper 4. in 8. božjo zapoved pa grešiš, če se ne pokoravaš škofov politiki, in če misliš in govorš, da je ljubljanski škof v politiki pravi pravcati nevednež; ne mal grešnik si, če se drgnež ob misijone, priejene v očitno posvetne namene. V imenovani brošuri je še več takih grehov, s katerimi hoče naša čestita duhovščina črni liberalne duše. Kaj si hočemo! Novi časi, novi grehi! Bog daj čim več takih grešnikov; Bog daj, da postane ves narod prav kmalu moderni grešnik v smislu »Obrazbnega društva«.

— Nedeljski počitek v trgovinah. Iz trgovskih krogov se nam piše: Kakor smo z veseljem pozdravljali odredbo c. kr. deželne vlade, razglašeno v deželnem zakoniku dne 16. t. m., tako sedaj ogorčeni obsojamo včerajšnji dopis v tem listu »Iz trgovskih krogov«. V Ljubljani se deluje za nedeljski počitek že več let. Večina trgovcev je bila že pred leti za to uvedbo, našli so se le nekaterniki, ki ne privoščijo sebi in svojim nastavljenjem nedeljskega počitka, a to pičlo število teh se nikakor ne sme upoštevati. Ne bomo se danes obširno bavili s tem vprašanjem, ampak navesti hočemo samo nekatera dejstva o nedeljskem počitku, katera mora vsak pravi trgovec sam pripoznati. Pobijati moramo z vso odločnostjo primera obrta v okrožju trgovske zbornice v Libercih z okrožjem naše trgovske zbornice. Obče znano je, da je največji obrt in trgovina v celi Avstriji na Češkem in posebno še v okrožju trgovske zbornice v Libercih. Naš obrt in trgovina se z onim na Češkem ne da primerjati, lahko pa trdimo, da se razločuje industrija teh dveh okrajev kakor noč in dan. V Ljubljani vposlanih je bilo leto za letom mnogo prošenj od trgovcev samih, kakor tudi od strani trgovskih nastavljencev za uvedbo nedeljskega počitka trgovski zbornici, deželni vladi itd. Sedanji gremij trgovcev pa se je zavzel za to z odločnostjo in dosegel vsaj deloma to, kar želi večina tukajšnjih trgovcev. Mriadi tega ne umevamo, da se še nahajajo v Ljubljani trgovci, ki ne pripoznajo potrebe nedeljskega počitka, za kateri se

borimo. Vprašamo samo, zakaj bi se ravno trgovskemu stanu ne pripoznala potreba nedeljskega počitka, ko ga imajo vendar vsi drugi sloji od uradnika do zadnjega delavca. Socializem sam že zahteva v današnjem času počitek in lahko že danes trdimo, da bode isti v kratkem času po celem svetu uveden. Najprvo upeljala ga je Amerika, za to Anglija in Francija, sedaj pa se upeljava v Nemčiji in Avstriji. Oglejmo si še dalje uvedbo nedeljskega počitka v Ljubljani. Najbolj naobraženi in previdni trgovci sami trdijo, da se v malokaterem mestu tako lahko uvede nedeljski počitek kakor v Ljubljani in to radi tega, ker ima ljubljansko prebivalstvo dosti časa, si svoje potrebskine prej preskrbeti, saj so trgovine, razun manufakturnih, ob delavnikih odprte čez 8. uro zvečer, vnanji kupovalci pa pri napisu navajeni kupovati ob nedeljah, marveč se preskrbe ob tržnih dneh. Da je naša trditev resnična, dokazuje mnogo tozadnevnih izjav, ki so bile vposlane c. kr. deželni vladi itd., še bolj pa dokazuje to dejstvo, da več manufaktturnih tvrdk, kakor tudi nekatere drugih strok radi malenkostne kupčije ob nedeljah trgovin sploh ne odpirajo. Nekako smešna je torej trditev dopisnika včerajšnji številki »Slov. Naroda«, da je ob nedeljah velikanski promet na Glavnem in Starem trgu. Poklicani faktorji naj si le ogledajo promet v trgovinah in pričeli bodo do spoznanja, da ta ulični promet ni v nikakoršni zvezi s kupovanjem blaga v trgovinah, temveč le sprehanje prostega mestnega in vnanjega občinstva, katero pa le pride v mesto k službi božji in še ne misli na kupovanje, kvečemu ima le sočutje s trgovskim objektom, katero tiči v zaduhlih prostorih brez posla na dan, kateri je namenjen splošnemu počitku. Grej mi trgovcev in »Trgovsko obrtno društvo« oddala sta izjave za popol nedeljski počitek na višje mesto. Če se torej te korporacije, ki zastopajo vendar koristi trgovstva in obrti, izjavijo za popol nedeljski počitek, ni težko soditi, da je brez najmanjših premislekov nedeljski počitek popoloma umesten in izvedljiv. Toliko v pojasnilo na včerajšnji tozadnevi dopis v »Slov. Narodu«. — Več trgovcev, ki želijo popolni nedeljski počitek in se zavzemajo za svoje pomožno osobje.

— Za nemški katoliški Schulverein berači zdaj po Ljubljani neka postarna ženska, ki celo odločno taji, da bi bil ta Schulverein klerikal! Nemški klerikalci naj sami vzdržujejo to svoje društvo in ni treba, da beračijo okoli Slovencev in liberalcev. Opozarjam občinstvo, naj ničesar ne dá za ta nemški in klerikalni namen.

— Boj za staroslovensko liturgijo. Minoli teden je bila v Krku prva staroslovenska maša. Lahi so zaradi tega zagnali silen krik. Krški župan Ant. Puglia se je odpovedal županstvu, da — kakor pravijo laški listi — protestira proti uvedenu staroslovenske liturgije v krško stolno cerkev. Občinski odbor namerava poslati vladu spomenico, s katero bo zahteval, da se zopet uvede latinska liturgija, a tudi laški poslanci se pripravljajo, da provzroče v parlamentu v tej zadevi posebno akcijo.

— Zveza slovenskih posojilnic redni občni zbor bode v četrtek, dne 11. septembra t. l. ob 10. uri predpoldne v »Narodnem domu« v Celju. Dnevni red kakor običajno.

— Škojeloški vodovod je skoraj dogovoren. Sedaj se izvršujejo le še inštalacijska dela v posamezne hiše. — Tukajšnji lekarnar, g. Burdých nameščava sezidati tu novo vilo. Načrte mu je napravil ljubljanski arhitekt gospod Hollinsky.

— Iz Podbrezij na Gorenjskem se nam piše: Podbreška mladina t. j. otroci v prijaznih senčnih Podbrezjah na letovišču bivajočih gostov, so napravili v nedeljo, dne 24. t. m. na Štritkovem skedenju prav zanimivo, dobro uspelo in dobro obiskano gledališko predstavo. Najstarejši igralec je štel petnajst let, najmlajša igralka pa štiri leta. Igrali so obe Štritarjevi igri »Prijatelj« in »Pravdarja«, plesali v turški obleki kolo po napevu hrvaške narodne pesmi: »Šetao se junak mlad«, predstavljali s petjem »Podbreško vojsko« in »Zvonik sv. Marka v Benetkah« ter proizvedli več drugih glasbenih

in pevskih točk. Zabava, ki so se je udeležili domači Podbrežani, letovičarji in gostje iz bližnje okolice, je imela tudi lep materialen uspeh in prireditelji so takoj izročili polovico dohodkov (64 K) navzočnemu prvomestniku družbe sv. Cirila in Metoda monsignoru prof. T. Zupanu za družbene namene, drugo polovico pa so poslali »Dijaški kuhinji v Kranju«. Predstavo so počastili s svojo navzočnostjo med drugimi odličnjaki tudi g. okrajni glavar Alfonz Pirc in g. cesarski svetnik župan Šavnik iz Kranja s svojima rodinama. Končno omenjam, da je bil tudi gledališki oder jeko lepo in originalno narejen.

— Samomor. 52letna Ana Rabič iz Dovjega je te dni blizu Beljaka skočila v Dravo in utonila.

— Kača in vol. Blizu Črmošnjic je pičila kača posestniku Udoviču lastnega vola v gobec. Vol je vsled tega poginil.

— Pretep v Šiški. Nedeljski pretep v Šiški se ni vršil v gostilni »pri Štajercu«, nego na cesti od Oraševe gostilne do gostilne »pri Štajercu«, pač pa je tisti, ki je bil tepen, pritekel v to gostilno.

— V Ameriko se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 92 oseb. Neki fant, ki je tudi hotel odpotovati, je bil prijet, ker še ni izpolnil vojaške dolžnosti.

— Konji splašili so se včeraj zvečer na Sv. Petra cesti fijakarju Josipu Moserju. Konji so dirjali po Sv. Petra cesti naprej proti mestu. Na križpotu Resljeve in Sv. Petra ceste jih je hotel Emerik Stricelj ustaviti, a je prišel pod voz tako, da sta šli dve kolesi čez njega. Zgodilo se mu ni ničesar. Konje je ustavil pred hotelom »Lloyd« Globočnikov hlapec Jos. Golobič. Konji so poškodovani na nogah in voz se je razbil, ko je priletel z zadnjim delom v steber pred Počivavnikovo hišo. Druga nesreča se ni pripetila.

— Trpinčenje živali. Kočijaž G. M. je včeraj popoludne pred južnim kolodvrom s črevljem suval konja v trebuh, kar je pri občinstvu vzbudilo ogorčenje. Proti neusmiljenemu hlapcu se je napravila kazenska ovadba.

— Bicikel odpeljal. Pred nekimi dnevi je prišel k mehaniku in prodajalcu biciklov Ernestu Speilu v Trnovskih ulicah štev. 15 delavec Rudolf Pirkoč iz Mozirja in si je izposodil kolo, vredno 140 K, s katerim je potem neznano kam pobegnil.

— Sadje so kradli včeraj popoludne na vrtu otroške bolnice v Streliških ulicah trije fantje. Jednega je stražnik ujel in vtaknil v zapor, dva pa sta ušla.

— Vrček v glavo zagnal je v nedeljo ponoči na plesni veselici v neki gostilni na Zaloški cesti hlapec Peter Premrov črevljarskemu pomočniku Jakobu Šemrovu in ga ranil. Imela sta med seboj prepri.

— Po glavi jo je dobil Predovičev hlapec Matija Brate. Rekel je svojemu tovarišu, da je »mula«, ta pa mu je zato zagnal »triteljce v glavo in ga ranil.

— Zlato brožo izgubila je neznan kje v mestu služkinja M. J. stanujoča v Streliških ulicah št. 2.

— Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 10. do 16. avgusta 1902. Število novorojencev 18 (= 26.7%), umrlih 19 (= 28.2%), mej njimi jih je umrlo za jetiko 4, vsled mrтvoda 1, za različnimi boleznimi 14. Med njimi je bilo tujcev 9 (= 47.3%), iz zavodov 11 (= 57.8%). Za infekciozнимi boleznimi so oboleli, in sicer za ošpicami 1, za tifuzom 1 oseba.

— Najnovejše vesti. Čehi v Rusiji. Pred kratkim je pela umetnica Gorolenko-Dolina pred carjem uspavanko iz Smetanove »Hubičke«, in sicer češki, da car pozna sorodnost slovanskih jezikov. — Smrt. Na svojem posestvu v Stržalkovu je umrl poljski slikar Henrik pl. Siemiradski v 60. letu svoje starosti. — Blažena Madjarska. Slovaške »Narodne Novine« javljajo, da je madjarska vlada ustavila brzojavko, ki jo je odspalo uredništvo »Narodnih Novin« vladiki Strossmayerju k njegovemu slavlju. — Angleška kraljica Aleksandra boleha baje na živilih. — Pomiloščenje. Cesar je pomilostil Jožef Trauscherja, ki je umoril 82letno Theklo Hegerhorst na Dunaju. Najvišji sod mu je določil dosmrtno ječo.

— Pes rešitelj življenja. Nedavno je šlo o polnoči več rodbin ob

Teltovskem jezeru pri Berolinu. V temi so ljudje zgredili pot in so prišli preblizu jezera. 5letna hčerka vrtnarja B. se je iztrgala in, predno je mogel kdo zabraniti, je padla v vodo. Tedaj pa je skočil vrtnarjev pes v jezero in je rešil otroka.

* Steklen tlak. V Parizu so tlačovali v zadnjem času nekaj cest z debelimi steklenimi kockami. Tak tlak je baje izvrsten ter odgovarja tudi najvišnjim zahtevam.

* Ženstvo v Afriki. V Kap kolo-niji je baje 15000, v Transvaalu 43000, v Natalu 5000, v Oranju 3000 in Rhodesiji tudi 3000 ženskih manj kakor moških. Mr. Chamberlain je stopil v zvezo z »Izseljevalno ligo za ženske«, da bi izjednačil pomankljaj angleških žen in deklet v Afriki. Južna Afrika je torej najugodnejša dela za mlade in stare device!

Društva.

— Slovensko zidarsko in te-sarsko društvo priredi dne 7. septembra t. l. pri »Novem svetu« veliko društveno veselico, na kar se opozarjajo vsi prijatelji društva. V to svrhu počne se danes kegljanje na dobitke pri »Novem svetu«, 1. serija 5 lučajev stane 20 vin., I. dobitek 30 kron v zlatu, II. dobitek 20 kron v zlatu, III. dobitek 15 kron, IV. največ vseh devet 5 kron in V. žaljivi dobitek. Kegljanje prične se danes in vsaki dan ob 7. uri zvečer. Obširnejša poročila in vabila vrše se v najkrajšem času.

— Slavnost blagosloviljenja zastave vojaškega društva Kranjskogragora bode v nedeljo, dne 31. avgusta t. l. Pokroviteljstvo je blagoslovila prevzeti Nj. cesarska Visokost gospa knezinja Elizabeta Marija Windischgraetz.

— Odbor »Slovenskega pevskega društva« v Ptiju usoja si uljedno opozarjati p. n. pevke, pevce in prijatelje našega društva, da se dan koncerta, t. j. 7. septembra t. l. bliža ter vabi s prisrčno prošnjo, da se blagoslovile prav mnogobrojno udeležiti. Kdor želi prenočiti, naj se blagoslovilno že poprej oglaši pri odboru. Častite pevke in pevce prosimo, da blagoslovilno prineso note seboj. Društva, oziroma pevke in pevci naj blagoslovile načinili, kateri nameravajo tekmovali. Skupna pevska vaja za Ptuj in Ormož bo v sredo, 3. septembra ob 6. uri zvečer v »Narodnem domu«. Na veselo svidenje! Odbor.

Književnost.

— V. pl. Haardtov Zemljepisni atlas za ljudske šole s slovenskim učnim jezikom priredil prof. Fr. Orožen. Izdanje II. s 14 zemljevidi in listom, razlagajočim I. zemljevid. Vsebina atlasa, katerega zemljevidi so tiskani v barvitisku, je sleden: 1. Važnejši temeljni pojmi v razumevanju zemljevidov. 2. Okolica Ljubljane, Gorice in Trsta. 3. Kranjsko in Primorsko (Trst, Gorica-Gradišče in Istra) (goro- in vodopisni zemljevid.) 4. Kranjsko in Primorsko (Trst, Gorica-Gradišče in Istra). 5. Avstrijske planinske dežele. 6. Avstrijsko-Ogrsko. (Goro in vodopisni zemljevid.) 7. Avstrijsko-Ogrsko. 8. Srednja in južna Evropa. 9. Evropa. 10. Azija. 11. Afrika. 12. Amerika. 14. Avstralija in Polinezija. 14. Polute. Zemljevid je tiskal Ed. Hözler na Dunaju, cena mu je 1 krona 40 vin., posamezni zemljevidi stanejo 16 vin.

Telefonska in brzjavna poročila.

Budimpešta 26. avgusta. Ministrski predsednik Szell je kot vodja notranjega ministrstva izdal pred kratkim ukaz, da morajo vse natakarice v budimpeštanskih kavarnah biti vsaj 40 let stare. Ker se nihče ni zmenil za ta ukaz, ga je sedaj Szell obnovil z dodatkom, da morajo natakarice in tudi hotelske sobarice po celi Ogrski najmanj 40 let stare biti.

Petrograd 26. avgusta. V Beogradu je neznan človek ustrelil policijskega načelnika. Umor se je zgodil v policijski pisarni. — Policijski nadzornik Besanov, ki je bil pri atentatu na kneza Obolenskega v Harkovu ranjen, je dobil Vladimirjev red.

Sofija 26. avgusta. Policija je aretovala večjo oboroženo četo, ki je hotela odriniti v Macedonijo.

Rim 26. avgusta. Ladja »Arhimed«, s katero se je pripeljal v Neapelj eritrejski guverner Martini, je bila izolirana, ker je neki mornar obolel za kugo.

Madrid 26. avgusta. Kralj Alfonzo pojde k francoskim vojaškim vajam in obišče potem prezidenta Loubeta v Parizu.

Haag 26. avgusta. Zatrjuje se, da je Krüger izgubil ves vpliv na Bure in da prevzame vodstvo Burov Botha.

Borzna poročila.

Dunajska borza

dne 26. avgusta 1902.

Skupni državni dolg v notah	101.75
Skupni državni dolg v srebru	101.70
Avtirska zlata renta	121.55
Avtirska kronska renta 4%	100.20
Ogrska zlata renta 4%	121.20
Ogrska kronska renta 4%	98-
Avtro-ogrsko bančne delnice	1585-
Kreditne delnice	681.25
London vista	239.70
Nemški državni bankovci za 100 mark	116.95
20 mark	23.40
20 frankov	19.07
Italijanski bankovci	94.30
C. kr. cokini	11.26

Zitne cene v Budimpešti

dne 26. avgusta 1902.

Termin.

Pšenica za oktober	za 50 kg K 6.60
Rž " " april	50 " 5.94
Koruza " maj	50 " 5.82
Oves " oktober	50 " 5.25

Efektiv.

5 vinarjev ceneje.

Meteorologično poročilo.

Vikina nad morjem 305.2 m. Srednji sračni tlak 736.0 mm.

Avgust	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Predv. v 94 urah
25.	8. zvečer	735.1	18.6	sr. svzvod	jasno	
26.	7. zjutraj	736.2	14.2	brezvetr.	meglaj	00 mm.
	2. popol.	734.8	26.6	sl. jug	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 17.9°, normale: 17.8°.

Stanovanje

z dvema sobama in pritiklino se odda za 1. november.

Več se izve pri L. Blumauerju, Kolodvorske ulice št. 24. (2015-2)

Sprejme se takoj

krojaški pomočnik

pri (2030-1)

Milanu Poljanšku v Dol. Logatcu.

Vodovode

za mesta, vasi, pristave, zavode, posestva, toplice, bolnice i. t. d. napravlja

Ant. Kunz
Morav. Granice
c. kr. dvorni zalagatelj.

Ta tvrdka je ustanovila, kakor se more izpričati s poahljivimi spričevali, vodovode v 42 mestih, 494 občinah, na več sto velikoposestvih in obrtnih zavodih, ter je največji in najstarejši slovenski zavod v državi za pridobivanje vode. (1088) Prospekti zastonj. b (17)

Tovarniška zalogă Šivalnih strojev

IVAN JAX
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.

Zastopstvo
najbolje (1042-18)
renomiranih
Dürkopp - koles
in
Waffenräder.

Prešernove poezije

v novi popolni izdaji 3. Življenjepisom, literarno-
zgodovinskimi črticami in estetično oceno.
Uredil A. Ščerc. — El'gevir - Izdaja (čudežec
vsi je 3. izdajo obrezoj) 3. N. po pošti 3 N 20 h.

Založništvo L. Schubertner v Ljubljani.
(1892-11)

Zrelo grozdje

reže se vsak dan v vsej sezoni ter se razpošilja v poštnih košaricah od 5 kg po poštnem povzetju za 4 K franko.

Preprodajalcem se daje popust 1990.

Zagreb, vinograd Zelengaj št. 2.

Jutri, dné 27. t. m.

dopoludne ob 9. uri

vršila se bode

na Starem trgu št. 9

sodna prodaja

različnega suknenega in modnega blaga ter prodajalne oprave. (2033)

"Feeolin" je angleško milo, obstoječe iz 42 najbolj žlahtnih in svežih zelišč. Jamčimo, da tudi gube v vraski na obrazu, ogrci, mozolci, rdečica nosu itd. po uporabi "Feeolina" brez sledu izginejo. "Feeolin" je najboljše sredstvo za sanjanje, gojenje in lepšanje las, preprečuje izpadanje las, plešatost in glavne bolezni. "Feeolin" je tudi najnaravnnejše in najboljše čistilno sredstvo za zobe. Kdor uporablja redno "Feeolin" mesto mila, ostane mlad in lep. Mi se zavezuemo, da takoj povrnemo denar, ako ne boste takoj popolnoma zadovoljni s "Feeolinom". Cena za 1 komad K 1—, 3 komadi K 2.50, 6 komadov K 4—, 12 komadov K 7—. Poština pri enem komadu 20 h, od 3 komadov naprej 60 h. Po poštnem povzetju 30 h več. (2031)

Razposilja glavno skladische

M. Feith na Dunaju

VII., Marijhofferstrasse štev. 39.

Zaloge za Ljubljano: Anton Kane, Edvard Mahr, Židovske ulice. — Lekarna „pri zlatem jelenu“.

Milijone dam

uporablja "Feeolin". Vprašajte svojega zdravnika, ali ni "Feeolin" najboljše lepotilo za polt, lase in zobe! Najbolj nesnažen obraz in najgršre roke zadobijo aristokratsko finost in obliko po uporabi "Feeolina".

"Feeolin" je angleško milo, obstoječe iz 42 najbolj žlahtnih in svežih zelišč. Jamčimo, da tudi gube v vraski na obrazu, ogrci, mozolci, rdečica nosu itd. po uporabi "Feeolina" brez sledu izginejo. "Feeolin" je najboljše sredstvo za sanjanje, gojenje in lepšanje las, preprečuje izpadanje las, plešatost in glavne bolezni. "Feeolin" je tudi najnaravnnejše in najboljše čistilno sredstvo za zobe. Kdor uporablja redno "Feeolin" mesto mila, ostane mlad in lep. Mi se zavezuemo, da takoj povrnemo denar, ako ne boste takoj popolnoma zadovoljni s "Feeolinom". Cena za 1 komad K 1—, 3 komadi K 2.50, 6 komadov K 4—, 12 komadov K 7—. Poština pri enem komadu 20 h, od 3 komadov naprej 60 h. Po poštnem povzetju 30 h več. (2031)

Najfinješi in najboljši čaj svetá

INDRA TEA.

Letošnji pridelek je ravnikar došel. Ponudbe za Avstro-Ogrsko sprejema (1973-3)

INDRA TEA IMPORT COMPANY, ZAGREB.

Špage vsake vrste

domačega in tovarniškega izdelka, kakor tudi za vreče vezati, stroyevo konca, ponuja samo za preprodajalce ali večje odjemalce

Ivan Kordik

trgovina galanterije in drobnine na debelo in drobno (1457-10)

Ljubljana, Prešernove ulice št. 10-14.

Govori,
poje in
se smeje
v vseh
jezikih.

Grammophon

je najboljši svetovni govorni aparat. Slisi se na 300 m daleč. Cena 25, 40, 60, 125 gld. (1329-23)

Tudi na obroke.

Grammophon-Automat

v katerega se vrže 10 vin, je najboljši vir dohodka za gostilne. Cena 120 in 130 gld. Jako lepo se čuje v daljavo, zlasti na prostem.

Plošče iz trdega gumija v veliki izberi, tudi slovenske, ki jih je pel c. kr. dvorni operni pevec Fran Naval-Pogačnik, ima zmirom v zalogi

Rudolf Weber, urar

Ljubljana, Stari trg 16.

Žrebanje nepreklicno

25. septembra 1902

Glavni dobitek

30.000 kron

Olomuške razstavne srečke

à 1 krona

priporoča J. C. MAYER

v Ljubljani. (1981-4)

■ Vsi dobitki se izplačajo dobiteljem v gotovini po odbitku 10%. ■

■ Vsi dobitki se izplačajo dobiteljem v gotovini po odbitku 10%. ■

■ Vsi dobitki se izplačajo dobiteljem v gotovini po odbitku 10%. ■

■ Vsi dobitki se izplačajo dobiteljem v gotovini po odbitku 10%. ■

■ Vsi dobitki se izplačajo dobiteljem v gotovini po odbitku 10%. ■

■ Vsi dobitki se izplačajo dobiteljem v gotovini po odbitku 10%. ■

■ Vsi dobitki se izplačajo dobiteljem v gotovini po odbitku 10%. ■

■ Vsi dobitki se izplačajo dobiteljem v gotovini po odbitku 10%. ■

■ Vsi dobitki se izplačajo dobiteljem v gotovini po odbitku 10%. ■

■ Vsi dobitki se izplačajo dobiteljem v gotovini po odbitku 10%. ■

■ Vsi dobitki se izplačajo dobiteljem v gotovini po odbitku 10%. ■

■ Vsi dobitki se izplačajo dobiteljem v gotovini po odbitku 10%. ■

■ Vsi dobitki se izplačajo dobiteljem v gotovini po odbitku 10%. ■

■ Vsi dobitki se izplačajo dobiteljem v gotovini po odbitku 10%. ■

■ Vsi dobitki se izplačajo dobiteljem v gotovini po odbitku 10%. ■

■ Vsi dobitki se izplačajo dobiteljem v gotovini po odbitku 10%. ■

■ Vsi dobitki se izplačajo dobiteljem v gotovini po odbitku 10%. ■

■ Vsi dobitki se izplačajo dobiteljem v gotovini po odbitku 10%. ■

■ Vsi dobitki se izplačajo dobiteljem v gotovini po odbitku 10%. ■

■ Vsi dobitki se izplačajo dobiteljem v gotovini po odbitku 10%. ■

■ Vsi dobitki se izplačajo dobiteljem v gotovini po odbitku 10%. ■

■ Vsi dobitki se izplačajo dobiteljem v gotovini po odbitku 10%. ■

■ Vsi dobitki se izplačajo dobiteljem v gotovini po odbitku 10%. ■

■ Vsi dobitki se izplačajo dobiteljem v gotovini po odbitku 10%. ■

■ Vsi dobitki se izplačajo dobiteljem v gotov